

Základná škola s materskou školou Kálnica 385, 916 37

„Tvorivosť je sestra poznania“

Učebné osnovy

1.- 4. ročník

SLOVENSKÝ JAZYK

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1.– 4.
Časový rozsah výučby	231-297 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	9	8	7	7	31
ŠkVP	-	-	1	-	1
Spolu/rok	297	264	264	231	-

2. Charakteristika učebného predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Do literárnej výchovy ako integrujúci prvok možno zahrnúť tzv. tvorivé písanie. Považujeme ho i za prostriedok preniknúť do významovej a estetickéj hĺbky literárneho diela. Tvorivé písanie sa tak stáva pre žiaka zdrojom poznania v oblasti lexiky, syntaxe, štylistiky, noetiky a poetiky, v neposlednom rade aj čítania. Ide teda o akési spojené nádoby, kde vedomostná úroveň a zručnosti sa spätne využívajú v jednotlivých zložkách predmetu. Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. Žiak si z predškolského obdobia prináša so sebou určité

jazykové zručnosti a návyky, ktoré má následne rozvíjať z viacerých aspektov. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslic (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

Kľúčovým pojmom koncepcie je *komunikačná kompetencia*, ktorú vnímame ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je *jazyková kompetencia*, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlišiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov *komunikačné zručnosti*. Základné komunikačné zručnosti sú: *počúvanie hovorenia, čítanie a písanie*. Okrem tejto klasifikácie ich ešte rozdeľujeme do dvoch veľkých oblastí založených na funkcii *počúvania a čítania* (receptívne), *hovorenia a písania* (produktívne). Receptívna oblasť (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných. Produktívna oblasť (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.

Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov je potrebné maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie). Učiteľ na hodinách slovenského jazyka v rámci komunikácie môže využívať poznatky napr. „tvorivého písania“, je nutné využívať neverbálnu komunikáciu. Ide o to, aby vedomosti, ktoré žiak nadobúda v jazykovom vyučovaní vedel konkrétne a prakticky využiť v ďalších predmetoch (medzipredmetové vzťahy).

Zložka Čítanie a literárna výchova - zmeny nastali najmä v kompetenciách, ktoré žiak nadobúda prostredníctvom tejto zložky. Technická stránka čítania zostáva i naďalej zachovaná. Rozdiel nastáva v tom, že žiak sa učí predložený text čítať s porozumením. Slohová výchova je založená na verbálnej i neverbálnej komunikácii. Oblasť verbálnej komunikácie je zameraná na ústne vyjadrovanie, žiak vie nájsť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu.

Žiak vie vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knižke. Vie porozprávať svoj zážitok pred triedou, obecnosťou. Dokáže usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti, vie samostatne porozprávať obsah jednoduchého textu, reprodukovať rozprávku, povesť a pod.

3. Ciele predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Systematická spolupráca pôsobiaca v interakcii učiteľ – žiak sa bude smerovať k hlbšiemu poznaniu materinského jazyka, k väčšej hrdosti a úcte k jazyku, čo v praxi znamená, že žiaci budú svoj jazyk poznať, budú ho vedieť používať, budú ním tvorivo myslieť a bez ťažkosti sa budú ním aj písomne vyjadrovať.

4. Kľúčové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-Motorické zručnosti

- ✓ číta písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,
- ✓ odpíše alebo podľa diktovania napíše jednoduchý text a arabské číslice

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- ✓ zapamätá si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi,
- ✓ v písomnom prejave aplikuje pravopisnú normu určenú pre 1. stupeň ZŠ

Analytické zručnosti

- ✓ fonologické schopnosti – analyzuje zvukovú rovinu jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií,
- ✓ v prípravnej etape nácviku čítania vie analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova,
- ✓ ovláda detailnú analýzu slova podriaďť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam v šlabikárovom /návčičnom/ období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová

Tvorivé zručnosti

- ✓ porozpráva krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh),
- ✓ porozpráva príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu),

- ✓ dokončí rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner,
- ✓ dramatizuje kratší prozaický alebo básnický text, zahrá krátky príbeh z textu, dbá na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- ✓ pri ústnom prejave dodržiava správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. stupňa ZŠ,
- ✓ osvojí si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov,
- ✓ reprodukuje umelecký text (doslovne, podrobne, stručne)

Informačné zručnosti

- ✓ pozná a používa jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni)

Komunikačné zručnosti

- ✓ adekvátne komunikuje s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
- ✓ vyjadruje sa neverbálne a reaguje na neverbálnu komunikáciu,
- ✓ verejne sa prezentuje a obhajuje si vlastný názor.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, modelové situácie, diskusia/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, improvizácia, detské divadielko)**problémové metódy**/heuristická metóda ,projektová metóda, brainstorming,tvorivé písanie **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania, ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie a ústne skúšanie, ústna prezentácia prečítaných kníh, písomné skúšanie -testy, domáce úlohy, projekty, krátke písomné práce, diktáty, slohové práce.

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov,práca vo dvojiciach, skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, detská literatúra/.

6. Hodnotenie žiakov

Ročník:	Kontrolné diktáty		Vedomostné testy: termíny
	Počet diktátov	počet slov v diktáte	
I.	1	10 - 15	1) január 2) jún
II.	10	20 - 30	1) október 2) november
III.	10	30 - 40	3) január 4) apríl
IV.	10	40 - 50	5) jún

V slovenskom jazyku sa v 2. – 4.ročníku môžu pravidelne písať pravopisné cvičenia zamerané na upevňovanie preberaného učiva. Klasifikačná stupnica na hodnotenie diktátov je záväzná pre 1. – 4. ročník. V prípade potreby sa môžu uskutočniť riaditeľské preverky.

Klasifikačná stupnica na hodnotenie diktátov a pravopisných cvičení:

Počet chýb:	Známka:
0 – 1	1
2 – 4	2
5 – 7	3
8 – 10	4
11 a viac	5

Zameranie kontrolného diktátu v 1. ročníku: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ:

1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
2. Slová s l, í, r, ř
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m

5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Zameranie kontrolných diktátov v 4. ročníku ZŠ:

1. Opakovanie učiva z 3. ročníka Z
2. Vybrané slová po b, m
3. Vybrané slová po p, r
4. Vybrané slová po s, v, z
5. Spodobovanie
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vlastné podstatné mená
8. Ohybné slovné druhy
9. Neohybné slovné druhy
10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia vedomostných testov zo slovenského jazyka a literatúry:

- 100 % - 90 % - 1
89 % - 70 % - 2
74 % - 50 % - 3
49 % - 30 % - 4
24 % - 0 % - 5

Dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVa Š SR.

7. Začlenenie prierezových tém

ENV- práca s textom s tematikou prírody, jej ochrana, starostlivosť o životné prostredie, prostredie okolo seba.

DOV- práca s textom na riešenie dopravných situácií, dôraz na vlastnú bezpečnosť pri hrách.

OSR- zisťovanie a uvedomovanie si svojich čitateľských, slohových, jazykových vedomostí a zručností, záujem si ich ďalej rozvíjať, kladný vzťah k rodine, vzájomná láska a rešpekt jednotlivých členov rodiny, záporný postoj voči drogám, šikanovaniu.

OZO- riešenie zložitých situácií pri pobyte v prírode, vlastenecké cítenie.

MDV- prepis vytvorených textov na počítači, práca s programami na upevňovanie vedomostí zo slovenského jazyka, čítanie básní, rozprávok na internetových stránkach.

MUV- práca s textami na oboznamovanie žiakov s inými kultúrami, ich zvykmi, tradíciami, vytvoriť k nim priateľský vzťah.

RLK- čítanie príbehov z nášho regiónu/ M. Stano- Kálnické príbehy 1,2/, čítanie detskej literatúry od detskej autorky z regiónu/ Ľ. Podjavorinská/.

VMR- práca s textom s tematikou manželstvá a rodičovstva, výchova k vzájomnej láske a úcte medzi členmi rodiny.

Matematika

Názov predmetu	Matematika
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1.– 4.
Časový rozsah výučby	132 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	4	4	4	4	16
ŠkVP	-	-	-	-	-
Spolu/rok	132	132	132	132	-

2. Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet matematika 1.- 4. roč. ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia
- súhrn vekuprimeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematika v 1.- 4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami,

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,

Geometria a meranie ,

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, počtových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

3. Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v ročníkoch 1. – 4. ZŠ, je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať, ako aj rozvíjanie tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravia na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Vekuprimerané presné použitie materinského a odborného jazyka a správna aplikácia postupne sa rozširujúcej matematickej symboliky, vhodné využívanie tabuliek, grafov a diagramov. Využívanie pochopených a osvojených pojmov, postupov a algoritmov ako prostriedkov pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov.
- Na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavania nových vedomostí, zručnosti a postojev, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematické vedenie žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Dostať sa bližšie k dennej praxi.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa, k zabezpečeniu relevantných zdrojov informácií a vytvoreniu si optimálnych podmienok na učenie sa.
- Systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov, podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.
- Ochrana a zveľaďovanie okolitej prírody, starostlivosť o svoje zdravie, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.
- Vytvorenie a rozvíjanie kladného vzťahu žiakov k spoločným európskym hodnotám, permanentné poznávanie kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom.

Vyučovanie matematiky na 1. stupni ZŠ má smerovať k tomu aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä vyššie uvedené ciele vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre matematiku a celkovú výchovu a vzdelávanie žiakov.

4. Kľúčové kompetencie

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

- ✓ pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- ✓ vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov,

zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov početných výkonov,

- ✓ rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početných výkonoch.

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

- ✓ vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
- ✓ usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
- ✓ interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- ✓ kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

Geometria a meranie

- ✓ rozoznáva, pomenuje, vymodeluje a popíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
- ✓ pozná, vie popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
- ✓ rozoznáva a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
- ✓ pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

- ✓ prostredníctvom hier a manipulačných činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- ✓ v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,
- ✓ zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorni ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- ✓ v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

5. Stratégie vyučovania

Na efektívne osvojenie si matematických vedomostí a zručností významne vplyva správny výber vhodných metód, foriem a prostriedkov. Zo strany pedagóga je dôležité žiaka aktivizovať, aby nebol len pasívnym príjemcom vedomostí.

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, modelové situácie, diskusia/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy)**problémové metódy**/heuristická metóda ,projektová metóda, brainstorming, **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania, ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie a ústne skúšanie, písomné skúšanie -testy, domáce úlohy, projekty, krátke písomné práce, päťminútovky.

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity a experimentovanie, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Prostriedky/ učebné zdroje/- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, písacie a rysovacie potreby, modely telies/.

6. Hodnotenie žiakov

Ročník:	Vedomostné testy / termín
I.	1) január 2) apríl 3) jún
II.	1) október 2) november
III.	3) január 4) apríl
IV.	5) jún

- ✓ vedomostné previerky sa píše najmä po prebratí tematického celku,
- ✓ na upevnenie nového učiva sa využívajú päťminútovky

Bodovací systém päťminútoviek, (desaťminútoviek) :

(10 slov, 10 príkladov na počítanie)

10 správnych odpovedí 10 bodov

9 správnych odpovedí 9 bodov

8 správnych odpovedí	8 bodov
7 správnych odpovedí	7 bodov
6 správnych odpovedí	6 bodov
5 správnych odpovedí	5 bodov
4 správne odpovede	4 body
3 správne odpovede	3 body
2 správne odpovede	2 body
1 správna odpoveď	1 bod

Transformácia bodov na známky :

10 – 9 bodov	= 1
8 – 7 bodov	= 2
6 – 5 bodov	= 3
4 – 2 body	= 4
1 bod	= 5

- ✓ hodnotí sa aj ústna odpoveď a grafický prejav z geometrie zvyčajne po prebratí tematického celku,
 - ✓ čiastkové výborné výkony žiaka učiteľ hodnotí slovne,
 - ✓ krátke testy , previerky(vstupné, štvrťročné, polročné, koncoročné) hodnotíme známkou podľa nasledovnej stupnice:
 - 100% - 90% - 1
 - 89% - 75% - 2
 - 74% - 50% - 3
 - 49% - 25% - 4
 - 24% - 0% - 5
 - ✓ vedomostnú úroveň žiakov učiteľ preveruje priebežnými samostatnými prácami.
- Dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVa Š SR.

7. Začlenenie prierezových tém

DOV- zaradenie slovných úloh o dopravnej disciplíne na ceste.

ENV- riešenie úloh s problematikou prírody, jej ochrany.

OSR- poznanie svojich matematických vedomostí, uplatnenie pre život, rozvoj ďalších vedomostí a zručností.

MDV- práca s matematickými programami na počítači, interaktívnej tabuli.

MUV- počítanie úloh s tematikou iných národov, ich zvykov, tolerancia k nim.

Rozvoj finančnej gramotnosti- v slovných úlohách vytvárať predstavu o hodnote centov a eur, šetrne hospodáriť s nimi, vedieť to využiť v reálnom živote.

PRÍRODOVEDA

Názov predmetu	Prírodoveda
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	3.– 4.
Časový rozsah výučby	33 hodín ročne/3.roč., 66 hodín ročne/4.roč.
Poznámka	Povinný predmet

1. Časová dotácia

	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	1	2	3
ŠkVP	-	-	0
Spolu/rok	33	66	-

2. Charakteristika predmetu

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

3. Ciele predmetu

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja indukzívne poznávanie žiaka);

- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách, argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

4. Kľúčové kompetencie

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby:

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy,...

- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačivosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu),
- dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce),
- dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom),
- dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia),
- dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, modelové situácie, diskusia/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, improvizácia)**problémové metódy**/heuristická metóda ,projektová metóda, brainstorming **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania, ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie a ústne skúšanie, písomné skúšanie -testy, domáce úlohy, projekty, krátke samostatné práce, štvrtročné a polročné písomné práce.

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, modely, odborná literatúra/.

6. Hodnotenie žiakov

3. – 4. ročník

Ústne skúšanie, krátke písomné práce po tematickom celku, projekty.

Stupnica hodnotenia vedomostných testov z prírodovedy a vlastivedy:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 25% - 4

24% - 0% - 5

Dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVaŠ SR.

7. Začlenenie prierezových tém

ENV- vytváranie kladného vzťahu k zvieratám, rastlinám.

OSR- získavanie nových vedomostí o prírode, planéte, vesmíre, prírodných zákonitostiach.

OZO- pozor na zdraví škodlivé potraviny.

RLK- spoznať a chrániť rastliny a živočíchy v okolí obce, spoznať ľudí v obci, ktorí sa venujú ochrane prírody a životného prostredia v obci a okolí.

Hudobná výchova

Názov predmetu	Hudobná výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1.– 4.
Časový rozsah výučby	33 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	1	1	1	1	4
ŠkVP	-	-	-	-	-
Spolu/rok	33	33	33	33	-

2. Charakteristika predmetu

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdzajú sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

3. Ciele predmetu

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

4. Kľúčové kompetencie

- rozvíjať citový svet žiakov,
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovať žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, hudobné hádanky/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov s hudobnou tematikou, hudobných nástrojov, detských rytmických nástrojov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, improvizácia s detskými rytmickými nástrojmi) **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania, ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie a ústne skúšanie, krátke samostatné písomné práce z hudobnej teórie.

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, práca s knihou, učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, doplnková literatúra, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, detské hudobné a rytmické nástroje/.

6. Hodnotenie žiakov

Priebežne sa hodnotí aktivita žiaka na hodine, spevácke schopnosti s prihliadnutím na jeho dispozície, schopnosť hudobnej improvizácie a hudobná tvorivosť žiaka, hudobná pamäť- schopnosť zapamätať si čo najviac naučených piesní v danom ročníku, objem získaných poznatkov z hudobnej teórie, pričom dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVaŠ SR.

7. Začlenenie prierezových tém

ENV- pri rozhovore o obsahu piesní o prírode/zvieratách, rastlinách/ vytvárať kladný vzťah k nim, chrániť ich. Využitie hudobno-pohybových hier s tematikou prírody, počúvanie hudby- skladby o zvieratách.

OSR- sebapoznanie, svojich hudobných schopností, budovanie pozitívneho vzťahu k rodine nácvikom piesní s touto tematikou.

MDV- využívanie interaktívneho systému a IKT na hodinách hudobnej výchovy.

MUV- počúvanie piesní v cudzích jazykoch/český, anglický, nemecký/ .

RLK- počúvanie a spev piesní vzniknutých v trenčianskom regióne, spoznanie hudobných umelcov z regiónu, zúčastňovanie sa hudobných koncertov, hudobných festivalov v regióne.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1.– 4.
Časový rozsah výučby	66 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	2	2	1	1	6
ŠkVP	-	-	1	1	2
Spolu/rok	66	66	66	66	-

2. Charakteristika učebného predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV napĺňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahrňuje okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

3. Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať

uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

4. Kľúčové kompetencie

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovné vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje.

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastelky, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketaže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,

- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomalby, zátišia, portréty, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Zručnosti a spôsobilosti

– formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

– technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),

- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

– mentálne spôsobilosti

rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahneváný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priraďovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozspájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov s výtvarnou tematikou, výtvarných techník), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, farebná improvizácia) **diagnostické metódy**/ pozorovanie/.

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, práca s knihou, učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, doplnková literatúra, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy/.

6. Hodnotenie žiakov

Priebežne sa hodnotí aktivita žiaka na hodine, výtvarné zvládnutie danej výtvarnej techniky s prihliadnutím na dispozície žiaka, schopnosť výtvarnej improvizácie a výtvarná tvorivosť žiaka, počas jedného polroku sa ohodnotia najmenej 4 výtvarné práce vytvorené rôznou technikou.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- cieľavedomosť riešení,

- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
výborný	<p>Žiak spĺňa kritériá (a – d) na vynikajúcej úrovni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, - žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, - žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, - žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, - žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, - žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), - žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný 	<p>proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka</p>

chválitebný	voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, - žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.	
dobrý	Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý. Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.	
dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach. Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.	
nedostatočný		

Dodržiavame aktuálne metodické pokyny a hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVa Š SR.

7. Začlenenie prierezových tém

MDV- zaradenie do hodín výtvarnej výchovy práce s počítačom, vytváranie čiar, obrysov, prvkov, kresieb, obrázkov v skicári.

ENV- získavanie vedomostí o prírode z hľadiska výtvarnej výchovy/ línie, farby, tvary rastlín, zvierat/, ich ochrana.

OSR- poznanie vlastných výtvarných možností, rozvoj výtvarných zručností, rozvoj jemnej motoriky.

RLK- oboznamovanie sa s výtvarnými dielami vytvorenými umelcami z trenčianskeho regiónu, ľuďmi z obce, ktorí sa venujú tradičným ľudovým remeslám/ výšivky, rezbárstvo, umelecké kováčstvo.../.

TELESNÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Telesná výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1.– 4.
Časový rozsah výučby	66 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Č

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	2	2	2	2	8
ŠKVP	-	-	-	-	-
Spolu/rok	66	66	66	66	-

2. Charakteristika učebného predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické

a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

3. Ciele učebného predmetu

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

4. Kľúčové kompetencie

- Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.
- Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

- Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.
- Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.
- Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / demonštrácia/, **aktivizujúce** / pohybové hry, súťaže, tanec/, **expozičné** / vysvetľovanie, demonštračná metóda (demonštrácia športových techník, spôsobov plávania, korčuľovania, lyžovania...), pozorovanie, manipulácia so športovým náradím a náčiním (praktické činnosti, pohybová improvizácia) **diagnostické metódy**/ pozorovanie/.

Formy - vyučovacia hodina , ranné cvičenia, telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín, rekreačné využívanie prestávok, pohybové aktivity v školskom klube, záujmový krúžok na škole s pohybovým zameraním, školské športové súťaže, kurz základného plávania, škola v prírode, cvičenia v prírode.

Prostriedky/ učebné zdroje- literatúra o pohybe, spôsoboch cvičenia s deťmi mladšieho školského veku, názorné pomôcky/ nástenné obrazy/.

6. Hodnotenie žiakov

Priebežne sa hodnotí aktivita žiaka na hodine, pohybové činnosti s prihliadnutím na dispozície žiaka, úroveň pohybovej improvizácie na hudbu, úroveň zvládnutia pohybových činností z jednotlivých tematických celkov uvedených v učebných osnovách v príslušnom ročníku, pričom dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVaŠ SR.

7. Začlenenie prierezových tém

DOV-dodržiavanie pravidiel cestnej premávky počas aktivít v prírode a sezónnych činnostiach.

OZO- dodržiavať pravidlá hier, reagovať na pokyny vyučujúceho, správne a pozorne vykonávať pohyby, neprepínať svoje sily.

MDV- motivácia olympijskými hrami/zastúpenie športovcov z celého sveta/.

ENV- chrániť prírodu počas cvičenia v prírode, cezpoľného behu.

RLK- beseda so športovcami z trenčianskeho regiónu, zúčastniť sa športových podujatí v regióne.

ETICKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Etická výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1.– 4.
Časový rozsah výučby	33 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	1	1	1	1	4
ŠkVP	-	-	-	-	-
Spolu/rok	33	33	33	33	-

2. Charakteristika predmetu

Povinne voliteľný vzdelávací predmet etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...) ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Výchovný štýl

Do procesualnej stránky etickej výchovy patrí výchovný štýl. Je to vzťah učiteľa k žiakom, ktorý je charakterizovaný nasledujúcimi zásadami:

1. Vytvoríme z triedy výchovné spoločenstvo.
2. Prijmeme dieťa také, aké je a prejavujeme mu priateľské city.
3. Pripisujeme deťom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujeme pozitívne očakávania).
4. Formulujeme jasné a splniteľné pravidlá.
5. Nabádajme, je to osvedčený výchovný prostriedok.
6. Na negatívne javy reagujeme pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).
7. Odmeny a tresty používame opatrne.
8. Do výchovného procesu zapojme aj rodičov.
9. Buďme nositeľmi radosti.

Účinnosť etickej výchovy vo veľkej miere závisí od špecifického vzťahu, ktorým je predovšetkým dobroprajný, partnerský, priateľský, ale náročný a vo svojich požiadavkách dôsledný vzťah k žiakovi.

Výchovné metódy

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt. Postup prijatia hodnôt ETV do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V ETV je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

1. senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu
2. nácvik v podmienkach triedy,
3. reálna skúsenosť - transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi...).

3. Ciele predmetu:

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom seba lútoti

- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu

4. Kľúčové kompetencie

Sociálne spôsobilosti (kompetencie):

- vytvárať pozitívne medziľudské vzťahy,
- vedieť slušne komunikovať a argumentovať,
- vedieť uznať názory iných ľudí a spolupracovať v tíme,
- vedieť zvládať vlastné emócie a správať sa kultívovane,
- mať zodpovednosť za svoje správanie,

Sebaprojektívne personálne spôsobilosti (kompetencie):

- mať vlastnú sebadôveru a sebaúctu,
- poznať sebahodnotenie s prijatím sebakritiky a uvedomovaním si svojich silných stránok,
- mať zodpovednosť za vlastné učenie,
- vedieť sa realizovať a projektovať si svoj osobný rozvoj.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, modelové situácie, diskusia/, **expozičné** / rozprávanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, improvizácia, detské divadielko)**problémové metódy**/heuristická metóda ,projektová metóda, brainstorming, tvorivé písanie

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, práca s pracovným zošitom, práca s počítačom a interaktívnym systémom.

Prostriedky/ učebné zdroje- učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy/.

6. Hodnotenie žiakov

Etická výchova je predmet, ktorý je zameraný na získavanie sociálnych postojov a zručností formou etických aktivít, kde žiak nie je hodnotený pedagógom nakoľko si dané zručnosti osvojil. Pedagóg je žiakovi spoluhráčom, koordinátorom činností, ktorý ich nehodnotí, len slovne

povzbudzuje sa chváli aktivitu žiakov. Z tohto dôvodu sú žiaci na konci polroku hodnotení slovom absolvoval/neabsolvoval.

7. Začlenenie prierezových tém

MUV- tolerancia k ľuďom ostatných národov a národností.

OZO- škodlivosť zlozvykov a drog na organizmus, netolerovať ich, dodržiavať správnu životosprávu.

OSR- rozvoj prosociálnych schopností.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Názov predmetu	Pohybová príprava
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1.– 2.
Časový rozsah výučby	33 hodín ročne
Poznámka	Voliteľný predmet

1. Č

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	SPOLU
ŠVP	-	-	-
ŠkVP	1	1	2
Spolu/rok	33	33	-

2. Charakteristika

Telesná výchova je v primárnej edukácii zameraná predovšetkým na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie. Jej proces je špecificky zameraný na pozitívny vplyv na zdravie, telesný a funkčný vývin a formovanie morálnych a ďalších vlastností žiakov. Týmto sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Významne tiež prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Voliteľný predmet pohybová príprava rozširuje možnosti rozvoja pohybových schopností, osvojovania si ďalších pohybových zručností a predovšetkým kompenzuje prevahu psychického zaťaženia počas vzdelávacieho procesu. Umožňuje upevniť a prehĺbiť elementárne pohybové zručnosti, ktoré nadväzujú na obsah štátneho vzdelávacieho programu. Prehľbuje individuálne záujmy žiakov a vzťah k pohybovej aktivite. Umožňuje dôkladnejšie poznanie talentovaných žiakov a upevňuje ich postoje k športovým ambíciám.

3. Ciele

Ciele pohybovej prípravy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a cieľov telesnej výchovy v primárnej edukácii.

Pohybová príprava nadväzuje na povinný obsah s nasledujúcimi cieľmi:

- pozitívne ovplyvňovať zdravotný stav, telesný, pohybový a funkčný vývin žiakov,
- prispievať k upevňovaniu návyku správneho držania tela a kultivovanému pohybovému prejavu,
- zvyšovať úroveň telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti,
- formovať pozitívny vzťah k realizovaným telovýchovným a športovým činnostiam,
- diferencovane realizovať obsah zameraný na činnosti pre pohybovo talentovaných a tiež pre menej vyspelých a zdravotne oslabených žiakov,
- pripravovať žiakov na telovýchovné a športové súťaže,
- upevňovať pohybové a hygienické návyky a dodržiavať bezpečnosť pri pohybe.

4. Kľúčové kompetencie

Pôsobiť na žiaka tak, aby zvládol :

- ✓ tradičné i netradičné veku primerané telovýchovné a športové činnosti,
- ✓ činnosti špecializovanej pohybovo – športovej prípravy ,
- ✓ činnosti zamerané na športové súťaže v rámci školy, okresu, kraja riadené príslušnými orgánmi,
- ✓ činnosti zamerané na zdokonalenie pohybových zručností, vedomostí a návykov aj u menej pohybovo vyspelých a zdravotne oslabených žiakov,
- ✓ pohybové aktivity v prírode a sezónne športové činnosti/ plávanie, lyžovanie, bobovanie, sánkovanie, tenis, ...
- ✓ hudobno–pohybové aktivity akcentujúce rozvoj tvorivej pohybovej improvizácie, kreativity a vizualizácie/ tanec, hudobno-pohybové hry/,
- ✓ rozvíjať pohybové aktivity vo svojom voľnom čase
- ✓ vykonávať pohybové činnosti s radosťou a záujmom.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / demonštrácia/, **aktivizujúce** / pohybové hry, súťaže, tanec, turistika, cykloturistika /, **expozičné** / vysvetľovanie, demonštračná metóda (demonštrácia športových techník, spôsobov plávania, korčuľovania, lyžovania, tenisu...), pozorovanie, manipulácia so športovým náradím a náčiním (praktické činnosti, pohybová improvizácia) **diagnostické metódy/ pozorovanie/**.

Formy - vyučovacia hodina , ranné cvičenia, telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín, rekreačné využívanie prestávok, pohybové aktivity v školskom klube, záujmový krúžok na škole s pohybovým zameraním, školské športové súťaže, kurz základného plávania, škola v prírode, cvičenia v prírode.

Prostriedky/ učebné zdroje/- literatúra o pohybe, spôsoboch cvičenia s deťmi mladšieho školského veku, názorné pomôcky/ nástenné obrazy/.

6. Hodnotenie žiakov

Priebežne sa hodnotí aktivita žiaka na hodine, pohybové činnosti s prihliadnutím na dispozície žiaka, úroveň pohybovej improvizácie na hudbu, úroveň zvládnutia pohybových činností z jednotlivých tematických celkov uvedených v učebných osnovách v príslušnom ročníku, pričom dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVaŠ SR.

7. Začlenenie prierezových tém

DOV- bezpečnosť v cestnej premávke pri presune na ihrisko, do školy v prírode a podobne.

OSR- spoznávanie vlastných pohybových zručností a ich rozvoj, kladný vzťah k pohybu.

OZO- zvyšovanie telesných zdatností.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	2.– 4.
Časový rozsah výučby	33 hodín ročne
Poznámka	Voliteľný predmet/2.roč./ Povinný predmet/3.-4.roč./

1. Č

1. Časová dotácia

	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	-	1	1	2
ŠkVP	1	-	-	1
Spolu/rok	33	33	33	-

2. Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

3. Ciele predmetu

Žiaci:

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,

- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

4. Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vedie žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebazvedávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov,
- využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- práci v skupine, tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a schopnosti poskytnúť prvú pomoc pri úraze.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- **motivačné** / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/,**expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti) **diagnostické metódy**/ pozorovanie/

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca.

Prostriedky/ učebné zdroje/- učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy/, doplnková literatúra.

6. Hodnotenie žiakov

V pracovnom vyučovaní sa hodnotí konkrétny výrobok žiaka, pričom žiak vytvorí počas jedného polroku aspoň 4 výrobky z rôznych materiálov, ktoré budú ohodnotené známku 1,2,3,4,5- podľa aktuálneho metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu MŠVVaŠ SR, aktivita žiaka pri úprave a skrášľovaní okolia školy, pri práci na školskom pozemku je hodnotená známku 1,2,3,4,5 s prihliadnutím na individuálne možnosti žiakov.

7. Začlenenie prierezových tém

OSR- rozvíjanie pracovných zručností osobnosti žiaka, manipuláciu s rôznymi materiálmi, pracovným náradím, vedomostí o vlastnostiach materiálov, produktov, spôsobov starostlivosti o rastliny na školskom pozemku, izbové rastliny.

MDV- hľadanie inšpirácie na zhotovovanie výrobkov na internete.

RLK- oboznamovanie sa s výrobkami ľudových remeselníkov, žijúcich v obci a trenčianskom regióne.

ENV- pestovanie ohľaduplnosti k životnému prostrediu, rastlinám, oboznámiť sa so spôsobmi využiteľnosti odpadových materiálov/ plastové fľaše, korkové zátky,.../.

VMR- vzájomná pomoc členov rodiny pri prácach.

VLASTIVEDA

Názov predmetu	Vlastiveda
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	3.– 4.
Časový rozsah výučby	33 hodín ročne/ 3.roč./ 66 hodín ročne /4.roč./
Poznámka	Povinný predmet

1. Č

1. Časová dotácia

	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	1	2	3
ŠkVP	-	-	-
Spolu/rok	33	66	-

2. Charakteristika predmetu:

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a

historickým vzdelávaním. Vlastiveda inak nazývaná aj »Objavujeme Slovensko« je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti »Príroda Slovenska« je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

3. Ciele predmetu

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa.

Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku ZŠ je pozitívne, ak vedia žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedia pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedia odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností. Žiaci majú vedieť pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda, a čo človek. Porozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhladať v kalendári významné dni. Orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Vekuprimerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne púťavou formou oboznamujú so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou ŠVP, Vlastiveda – príloha obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybranú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientovať sa v priestore a čase,
- orientovať sa v mape, narábať s vekuprimeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

3. Kľúčové kompetencie

Prostredníctvom učenia sa a činnosti si žiaci rozvíjajú jednotlivé druhy **funkčnej gramotnosti** a **komunikatívne kompetencie** tým, že majú možnosť slovne alebo písomne prezentovať svoje skúsenosti z navštívenej oblasti na Slovensku alebo **interpretovať** prečítanú alebo vypočutú povesť, pieseň, báseň viažucu sa k regiónu alebo k vlasti. Vlastivedné učivo o Slovensku rozvíja aj **čitateľskú gramotnosť**. Žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborné texty, prostredníctvom opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie **kultúrnej kompetencie**, pretože spoznávanie vlasti sa rozvíja nielen priamym pozorovaním alebo získavaním informácií z textu, ale aj využitím ľudovej slovesnosti výtvarného, hudobného, dramatického, alebo filmového umenia.

Vzťah k prírode a k ľuďom rozvíja základy **personálnej** a **interpersonálnej** kompetencie, podporuje motiváciu a rôzne stratégie „učiť sa“, hľadá možnosti a limity k samostatnému, sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej bezproblémovej (nekonfrontačnej) komunikácii, schopnosti objavovať a poznávať všetko, čo ho zaujíma, k čomu má pozitívny vzťah, prípadne v čom by mohol v budúcnosti uspieť. Schopnosť pracovať samostatne i tímovo.

Poznámka:

Témy nie je nutné preberať následne, ale výberovo. Závisí to od aktuálnosti sviatkov, ročných období a významných udalostí, ktoré sa udiali. Napríklad stala sa nejaká významná udalosť na Slovensku, tak jej budeme venovať pozornosť. Inokedy samotní žiaci prinášajú do školy veľa otázok a chcú na ne odpovede. Výber kultúrnych a prírodných zaujímavostí ponechávame na učiteľov a žiakov,

4. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, modelové situácie, diskusia/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, improvizácia) **problémové metódy**/heuristická metóda ,projektová metóda / **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania, ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie a ústne skúšanie, písomné skúšanie -testy, domáce úlohy, projekty, krátke písomné práce

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje/- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, vlastivedná literatúra/.

5. Hodnotenie žiakov

3. – 4. ročník

Ústne skúšanie, krátke písomné práce po tematickom celku, projekty.

Stupnica hodnotenia vedomostných testov z prírodovedy a vlastivedy:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 25% - 4

24% - 0% - 5

Dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVa Š SR.

6. Začlenenie prierezových tém

OSR- rozširovanie si vedomostí o najbližšom okolí.

DOV- orientácia na ceste v okolí školy a v obci.

ENV- poznanie a ochrana rastlín a živočíchov v okolí školy.

MDV- využitie IKT na získanie informácií o škole, obci, Slovensku../internet/.

OZO- možné riziká pri pobyte v prírode, na ceste, poskytnutie prvej pomoci.

RLK- uplatňuje sa v rámci všetkých vyučovacích hodín vlastivedy.

Informatická výchova

Názov predmetu	Informatická výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	2.– 4.
Časový rozsah výučby	33 hodín ročne
Poznámka	Voliteľný predmet/ 2.roč./ Povinný predmet/3.-4.roč./

1. Č

1. Časová dotácia

	2. ročník	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	-	1	1	2
ŠKVP	1	-	-	1
Spolu/rok	33	33	33	-

2. Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov,

ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

3. Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cistenia v rôznych grafických editoroch.

Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

4. Kľúčové kompetencie

- osvojiť základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používať základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokázať vytvoriť jednoduché tabuľky, grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- nahrávať a prehrávať zvuky,
- dokázať použiť IKT pri vzdelávaní, príprave na iné predmety, vyhľadávať informácie.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / počítačové hry/**expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie **problémové metódy**/heuristická metóda ,projektová metóda / **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie, samostatné úlohy, projekty/

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje/- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, náučná literatúra/.

6. Hodnotenie žiakov

Hodnotíme známku ovládanie základných krokov v jednotlivých programoch, tvorivosť a samostatnosť pri vypracovávaní samostatných úloh, jednoduchých projektov .

Dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVa Š SR.

7. Začlenenie prierezových tém

OSR- získanie vedomostí a zručností pri práci s IKT.

DOV- práca s CD o dopravných situáciách detí na ceste.

MUV- práca s CD o Európskej únii.

Anglický jazyk

Názov predmetu	Anglický jazyk
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	3.– 4.
Časový rozsah výučby	99 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Č

1. Časová dotácia

	3. ročník	4. ročník	SPOLU
ŠVP	3	3	6
ŠkVP	-	-	-
Spolu/rok	99	99	-

2. Charakteristika

Vyučovacia predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnosne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania. Kompletnú komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu na konci 5. ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

3. Cieľ

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

4. Kľúčové kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum spôsobilostí, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s. 12)

Žiak dokáže:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakovi konať s použitím konkrétnych gramatických prostriedkov (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im, predstaviť sa a iných,

- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení, ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu, pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, atď.

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

5. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, modelové situácie/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti), **problémové metódy**/projektová metóda/ **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania, ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie a ústne skúšanie, písomné skúšanie - testy, domáce úlohy, projekty, samostatné práce/.

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠVVaS SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, detská jazyková literatúra/.

6. Hodnotenie žiakov

3. *ročník* – priebežné preverovanie, ústne skúšanie slovnej zásoby a gramatických javov , písomné preverky po prebratí každej lekcie,

4. *ročník* - priebežné preverovanie, ústne a písomné skúšanie slovnej zásoby, ústne a písomné preverovanie slovnej zásoby a gramatických javov po ukončení každej lekcie.

Dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVa Š SR.

7. Začlenenie prierezových tém

DOV- poznať dopravné prostriedky a simulovať situáciu na ceste s týmito prostriedkami s dodržiavaním pravidiel cestnej premávky.

ENV- pomenovať zvieratá a budovať k nim kladný vzťah.

MDV- využitie eukačných programov a CD v anglickom jazyku v počítači, nahrávok na počúvanie.

OSR- spolupráca členov rodiny, vytvorenie anglickej slovnej zásoby.

MUV- poznať zásady slušného správania a zvykov v každodennom živote a počas sviatkov v anglicky hovoriacich krajinách.

PRÍLOHA č.5

Náboženská výchova- evanjelická

Charakteristika predmetu:

Predmet náboženská výchova / náboženstvo je jedným z povinne voliteľných predmetov na prvom stupni základných škôl. Náboženská výchova – evanjelická, má dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti zákona a evanjelia umožňuje spoznávať žiakom Trojjediného Boha zjaveného v Písme Svätom.

Prostredníctvom procesu náboženskej socializácie a interiorizácie biblického posolstva napomáha procesu objavovania možností a nutnosti individuálnych zmien žiakov, ktoré vedú v procese posvätenia k osvojovaniu si pozitívnych morálnych hodnôt a postojov, čím výrazne prispieva k spoločenskej inklúzii a kohézii.

Základné biblické znalosti a poznávanie pôsobenia Trojjediného Boha v dejinách sa stáva pre žiaka základným interpretačným kľúčom k uvedeniu do kultúrnych výtvorov minulých generácií (bez pochopenia ktorých nemožno úplne pochopiť ani súčasnú generáciu), ako i kľúčom k pochopeniu a interpretácii každodenných rituálov a tradícií. Ich pochopenie a tvorivé uchopenie uspôsobuje žiaka k tvorivému hľadaniu riešení problémov jeho budúcnosti. Tým sa stáva významným nástrojom v tvorbe identity žiaka.

Súhrnne teda môžeme povedať, že poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní (ukázať žiakom) správnej cesty v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchrany vo viere v Pána Ježiša Krista.

Žiaci na prvom stupni základných škôl sa na hodinách náboženskej výchovy / náboženstva predovšetkým oboznamujú so základnými biblickými pojmami a biblickými príbehmi. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí z Božieho slova si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárňovať svoj život.

Ciele predmetu:

Cieľom náboženskej výchovy – evanjelickej / náboženstva ako povinne voliteľného predmetu na 1. stupni základnej školy je:

- osvojiť si základné biblické pojmy
- získať základný prehľad zvesti Biblie, biblických príbehov
- poznať biblické postavy, ktorých osobnosť formuje viera
- viesť žiakov k pochopeniu vlastnej hodnoty a postavenia v spoločenstve, a tak aktívne prispieť v procese hľadania vlastnej identity k budovaniu zrelej kresťanskej osobnosti
- učiť žiakov rozlišovať medzi dobrým a zlým
- získavať a rozvíjať základné komunikačné zručnosti
- vštepovať základy kresťanskej viery
- budovať živý a aktívny vzťah k Trojjedinému Bohu Otcu, Synovi a Duchu Svätému
- aktívne rozvíjať vzťah k cirkvi, povzbudzovať k participácii na jej živote
- poznať zákon a evanjelium

- viesť k osvojeniu základného učenia evanjelickej cirkvi
- poznať Trojjediného Pána Boha ako Otca, Syna a Ducha Svätého
- vzbudiť záujem o Božie slovo, modlitbu a duchovné hodnoty
- vychovávať ako Božie dieťa s vedomím Božej milosti
- viesť žiakov k viere v Pána Ježiša Krista a pre večný život

Obsah predmetu

Náboženská výchova prvého stupňa základných škôl má po obsahovej stránke ponúknuť základný prehľad kresťanského učenia vychádzajúceho z Božieho slova – Biblie.

1.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Výchovný cieľ: Viesť k poznaniu Božej existencie a k viere v Trojjediného Pána Boha ako Stvoriteľa, Spasiteľa a Posvätiťeľa. Pomôcť budovať osobný vzťah k Pánu Bohu. Byť súčasťou spoločenstva kresťanov, pomáhať ho vytvárať a osvojovať si základné kresťanské pojmy a postoje.

1. Človek a spoločenstvo – moja rodina

Ja a môj svet

- Miesto, kde mám svoj priestor, kde sa cítim bezpečne
- Význam rodiny a blízkych ľudí ako Božieho daru
- Božie kráľovstvo, miesto kde vládne Pán Ježiš

2. Boh a Jeho stvorenie – Boží svet

- Odkiaľ sa vzal tento svet – príbeh stvorenia
- Stvorený človek postavený do rajskej záhrady
- Neposlušnosť voči Pánu Bohu prináša trest

3. Záchranca pre svet

- Pán Boh pripravil záchranu – príbeh Vianoc
- Pán Ježiš Kristus je Boží Syn, robí divy
- O Božom kráľovstve rozpráva Pán Ježiš podobenstvá
- Obeť na kríži prináša záchranu a večný život pre všetkých veriacich ľudí

4. Viera mení životy ľudí

- Duch Svätý prichádza na Letnice a mení učeníkov na apoštolov
- Mnohí uveria v Pána Ježiša Krista a stávajú sa kresťanmi

5. Božia rodina – cirkev

- Zvláštny dom, v ktorom sa stretávajú kresťania. Vedieť ako vyzerá evanjelický kostol
- Pokrstený je Božím dieťaťom
- Výsada pre veriaceho kresťana je modlitba

2.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Výchovný cieľ: Poznať biblické postavy, ktorých viera formuje osobnosť človeka Získať blízky vzťah k Biblii ako Božiemu slovu, ktoré je prameňom viery.

1. Kniha života

- Rozprávanie biblických príbehov ľudí, ktorí verili Božiemu slovu
 - Prví ľudia pri strome života - preč od stromu života

2. Vzťah medzi Bohom a človekom

- Biblické postavy Starej zmluvy
- Príbeh potopy a Božej záchrany
- Praotcovia izraelského národa od Abraháma po Jozefa
- Vyvolený národ na púšti a ich vodcovia
- Obdobie sudcov v novom domove
- Králi, ktorých Pán Boh požehnal
- Proroci, Boží služobníci zvestujú Božie slovo

3. Pán Ježiš mení život ľudí

- Biblické postavy Novej zmluvy
- Stretnutie s Pánom Ježišom zmenilo ich život
- Niesli zvesť o Pánu Ježišovi do celého sveta

3.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Výchovný cieľ: Poznať Všeobecnú vieru kresťanskú ako vyznanie viery kresťanov. Prijímať Pána Boha, ako láskavého nebeského Otca, ktorý nám dáva pravidlá pre život a výsadu modlitby.

1. Všeobecná vieru kresťanská

- Znenie a rozdelenie vyznania všetkých kresťanov
- Vysvetlenie pojmu viera na základe biblického príbehu

2. 1. článok – Kto je Boh?

- Boh má neobmedzenú moc
- Pán Ježiš nám predstavuje Pána Boha, ako milujúceho Otca
- Boh pripravil pre človeka krásne a dobré miesto na svete
- Človek svojou neposlušnosťou zničil Boží dokonalý svet

3. Boh - Ochranca

- Boh dáva človeku návod na život - Bibliu
- Cez Mojžiša dostávame pravidlá pre život – 10 Božích prikázaní
- Rozdelenie a význam Božích prikázaní

4. Boh, Otec – Modlitba: Otčenáš

- Pán Ježiš nás učí modliť sa
- Kedy, ako a prečo sa máme modliť?
- Rozdelenie a význam prosieb modlitby Otčenáš

4.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Výchovný cieľ: Viest' k viere v Pána Ježiša Krista, ako osobného Vykupiteľa a Spasiteľa. Poznať Ducha Svätého ako Posvätiťeľa. Získať blízky vzťah k spoločenstvu kresťanov, cirkvi a stať sa jeho aktívnou súčasťou.

2.článok VVK - Kto je Ježiš?

- Znenie 2. článku Všeobecnej viery kresťanskej a jeho vysvetlenie
- Odkiaľ vieme, že Pán Ježiš je Božím Synom. Svedectvá, o ktorých hovoria

evanjelia

- Pán Ježiš dokázal, že je našim Pánom slovami aj skutkami
- Proroctvá a predpovede o narodení Pána Ježiša – vianočné posolstvo

1. Ježišove pôsobenie

- Pán Ježiš povoláva pracovať na Božom kráľovstve
- Božie kráľovstvo v podobenstvách Pána Ježiša
- Lekár, ktorý uzdravuje nevyliciteľne chorých
- Ježišova moc nad prírodou a nad smrťou
- Pán Ježiš hovorí kto je na príkladoch, aby sme ho prijali a rozumeli mu

2. Ježišove dielo vykúpenia

- Pán Ježiš vie, že má zomrieť, prichádza do Jeruzalema a poslednú veľkonočnú večeru je so svojimi učeníkmi
- ustanovuje Večeru Pánovu
- Cesta utrpenia a odsúdenia začína modlitbou v Getsemanskej záhrade
- Pán Ježiš je odsúdený a ukrižovaný pre naše hriechy
- Na tretí deň sa stane niečo zvláštne, Pán Ježiš vstal z mŕtvych a stretol sa s učeníkmi
- Počas 40 dní po vzkriesení sa stretáva s učeníkmi, potom vstúpi na nebo

3. článok VVK

- Prichádza Pomocník a Radca, z učeníkov sa stávajú apoštolovia
- Podoby Ducha Svätého a jeho pôsobenie. Duch Svätý dáva odvahu hovoriť o Pánu Ježišovi, pôsobí vieru v srdciach kresťanov.
- Spoločenstvo prvých kresťanov a šírenie kresťanstva do sveta

4. Cirkev – spoločenstvo veriacich

- Cirkev a jej poslanie, priestor pre všetkých bez rozdielu
- To, čo patrí Kristovi je sväté aj spoločenstvo kresťanov patrí Pánu Ježišovi Kristovi
- Sviatosti, ktoré ustanovil Pán Ježiš
- Viera v Pán Ježiša Krista a Jeho obeť na kríži prináša odpustenie hriechov.
- Zaslúbenie, ktoré majú veriaci ľudia vo vzkriesenom Kristovi je vzkriesenie a večný život

Vzdelávací štandard

Vo vyučovaní náboženskej výchovy / náboženstva je potrebné zdefinovať štandardy, ktoré vychádzajú zo skutočnosti, že v tomto predmete chceme odovzdať konkrétne vedomosti. Zároveň chceme učiť aj k správnym postojom v živote kresťana, vychádzajúcim z poznania Božieho slova, osobného vzťahu k Pánu Bohu, k spoločenstvu ľudí a k svetu, v ktorom žije.

Dôležitú úlohu tu zohráva hodnotová orientácia žiakov a osvojenie si správnych postojov. Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v súčasnosti, pomáhajú pri humanizácii, vytváraní priaznivej klímy v škole a spoločnosti. Budujú vnútorný svet žiakov a kladné charakterové vlastnosti.

Vzdelávací štandard pre predmet náboženská výchova / náboženstvo vo svojej obsahovej časti zahŕňa základné poznatky z tematického okruhu – základné učivo. Vo svojej výkonnej časti ukazuje, čo si má žiak osvojiť a má to byť vidieť nie len na vedomostiach, ale predovšetkým na jeho správaní.

Stupeň	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1.ročník			
I. / 1. / 1.	Človek a spoločenstvo Moja rodina - ja a môj svet		
	Môj domov	- vie vyjadriť, čo je to domov a čo pre neho znamená - pozná rôzne domovy ľudí	- uvedomuje si dôležitosť domova - vie byť vďačný Pánu Bohu za domov
	Moja rodina	- vie definovať čo je to rodina - vie vyjadriť rodinné vzťahy - pozná 4. Božie prikázanie	- vie zhodnotiť čo poskytuje rodina a spoločenstvo - hovorí o rodine, vie oceniť láskavé prostredie a sám sa snaží ho vytvárať - poznáva vlastnú úlohu v svojej rodine
	Nebeský domov	- vie rozlíšiť pozemský a nebeský domov - pozná Ježišovo pozvanie do Božieho kráľovstva	- chápe význam nebeského domova pre jeho život - túži bližšie poznávať Božie kráľovstvo
I. / 1. / 2.	Boh a Jeho stvorenie - Boží svet		
	Boh, Stvoriteľ	- pozná príbeh stvorenia - vie, kto je Stvoriteľ - pozná 1. Božie prikázanie	- cíti obdiv nad úžasným Stvoriteľským dielom - vie ďakovať za stvorenie - túži spoznávať krásu a dokonalosť Božieho stvorenia

	Človek, Božie dielo	<ul style="list-style-type: none"> - vie, že človek bol stvorený z Božej lásky - pozná úlohu, ktorú dal Boh človeku 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si, že je Božím stvorením - Chápe význam manželstva
	Hriech a Boží trest	<ul style="list-style-type: none"> - pozná pôvod hriech - vie slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na konkrétnych príkladoch 	<ul style="list-style-type: none"> - oceňuje dobro - vie konať dobro - odmieta zlo
I. / 1. / 3.	Záchranca pre svet		
	Pán Ježiš prichádza	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh o narodení Pána Ježiša - vie, že Pán Ježiš je Boží Syn 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe potrebu narodenia Pána Ježiša - uvedomuje si význam Vianoc
	Ježiš a Jeho moc	<ul style="list-style-type: none"> - pozná, že Pán Ježiš je mocný a koná mnohé divy - vie vyrozprávať Ježišove divy 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si význam Ježišových mocných skutkov - uvedomuje si potrebu Ježišových divov
	Najlepší učiteľ	<ul style="list-style-type: none"> - pozná Ježišove podobenstvá - vie vyrozprávať podobenstvo - vie vysvetliť podobenstvo - vie o čom rozpráva Pán Ježiš podobenstvá 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam a súvislosti v podobenstvách - uvedomuje si, že Pán Ježiš je najlepší učiteľ o Božom kráľovstve
	Pán Ježiš sa obetoval	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh ukrižovania a vzkriesenia - vie, prečo musel Pán Ježiš zomrieť na kríži - vie čo znamená vzkriesenie 	<ul style="list-style-type: none"> - cíti vďačnosť za obeť Pána Ježiša na kríži - uvedomuje si význam ukrižovania Pána Ježiša pre súčasný aj večný život
I. / 1. / 4.	Viera mení životy ľudí		

	Prichádza Pomocník	<ul style="list-style-type: none"> - vie, kto je Pomocník - pozná obrazy Ducha Svätého - vie vyrozprávať príchod Ducha Svätého na Letnice 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe súvislosti medzi Božou Trojicou - uvedomuje si dôležitosť a dielo Ducha Svätého v ranej cirkvi aj dnes (a uvedomuje si Jeho potrebu)
	Boží dar viery	<ul style="list-style-type: none"> - vie, že viera je Boží dar - pozná príklady ľudí, ktorí sa vďaka viere stali kresťanmi - vie rozdiely medzi veriacim a neveriacim človekom 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si dôležitosť viery v živote človeka - chápe potrebu viery v živote človeka - túži po dare viery v svojom živote
I. / 1. / 5.	Božia rodina – cirkev		
	Evanjelický kostol a spoločenstvo v chráme	<ul style="list-style-type: none"> - pozná ako vyzerá evanjelický kostol, pozná svoj kostol - vie, čo je to spoločenstvo v chráme 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže porozprávať o svojom kostole - uvedomuje si potrebu kostola - túži byť súčasťou spoločenstva v chráme
	Som Božie dieťa – krst svätý	<ul style="list-style-type: none"> - vie, kedy sa človek stáva Božím dieťaťom - vie koho, kedy a ako krstíme 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si význam krstu svätého - prežíva vďačnosť za svoj krst - túži byť Božím dieťaťom

	Modlitba – rozhovor s Pánom Bohom	<ul style="list-style-type: none"> - pozná rannú, večernú modlitbu - pozná modlitbu pred obedom - vie modlitbu na začiatku a konci vyučovania - vie modlitbu Otčenáš - vie sa sám pomodliť 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam a potrebu modlitby - má vlastné skúsenosti s modlitbou - vie vhodne používať modlitbu - rešpektuje postoje pri modlitbe - túži rozvíjať osobný modlitebný život
2.ročník			
I. / 2. / 1.	Kniha života	<ul style="list-style-type: none"> - vie, čo je Biblia - vie, čo znamená Biblia pre kresťanov - pozná príbeh Adama a Evy a ich vzťah s Pánom Bohom pred hriechom a po hriech 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe dôležitosť a význam Biblie - učí sa vidieť v príbehoch ľudí Biblie dnešný život - vie pochopiť prečo sme stratili prístup k stromu života
I. / 2. / 2.	Vzťah medzi Bohom a človekom	<ul style="list-style-type: none"> - pozná biblické postavy Starej zmluvy - vie o poslušnosti a viere biblických postáv - pozná neposlušnosť a jej následok v živote biblických postáv - rozumie pojmu požehnanie 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe dôležitosť poznania života biblických postáv Starej zmluvy a poučiť sa z neho - učí sa porovnávať dôsledky poslušnosti a neposlušnosti voči Pánu Bohu - uvedomuje si význam Božieho požehnanie
I. / 2. / 3.	Pán Ježiš mení život ľudí	<ul style="list-style-type: none"> - pozná biblické postavy Novej zmluvy - vie ako sa zmenil ich život po stretnutí s Pánom Ježišom - pozná príbehy biblických postáv 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe dôležitosť poznania života biblických postáv novej zmluvy - uvedomuje si potrebu stretávania sa s Pánom Ježišom aj dnes

3.ročník			
I. / 3. / 1.	Všeobecná viera kresťanská (ďalej VVK)	<ul style="list-style-type: none"> - pozná znenie Všeobecnej viery kresťanskej - vie rozdelenie viery všeobecnej kresťanskej 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam Vyznania viery pre kresťanov - rozumie súvislosti medzi jednotlivými článkami Vyznania viery
I. / 3. / 2.	1. článok VVK - Kto je Boh?	<ul style="list-style-type: none"> - vie znenie 1. článku VVK - pozná význam pojmu viera - vie definovať čo znamená Božia všemohúcnosť - pozná Boha ako láskavého Otca - vie, že Boh stvoril tento svet - vie, že človek zničil Božie stvorenie svojou neposlušnosťou 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si a poznáva Božiu veľkosť - osvojuje si pojem viera pre svoj život - chápe dôležitosť viery v živote - vníma Boha ako všemohúceho Otca, Stvoriteľa neba i zeme - vie rozoznávať, čo je dobré a čo je zlé pre svet
I. / 3. / 3.	Boh – Ochranca	<ul style="list-style-type: none"> - pozná znenie 10 Božích prikázaní - na základe biblických príbehov vie ich vysvetlenie - vie pomenovať, čo je hriech 	<ul style="list-style-type: none"> - prijíma Božie prikázania ako pomôcku pre pozhnaný život - vie rozlišovať medzi dobrým a zlým - rozumie Božím prikázaniam

I. / 3. / 4.	Boh, Otec – Modlitba: Otčenáš	<ul style="list-style-type: none"> - vie modlitbu Otčenáš a kto nás ju naučil - vie kedy, ako a prečo sa máme modliť - pozná modlitby a vie sa sám modliť - vie koľko prosieb a ktoré má modlitba Otčenáš - pozná vysvetlenie prosieb modlitby Otčenáš - vie sám napísať modlitbu 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe dôležitosť modlitby - učí sa viesť pravidelný modlitebný život - buduje si vnútorný vzťah k Pánu Bohu a k Pánovi Ježišovi - má vlastnú skúsenosť s modlitbou za seba aj za iných
4.ročník			
I. / 4. / 1.	2. článok VVK – Kto je Ježiš Kristus?	<ul style="list-style-type: none"> - vie znenie 2. článku VVK - pozná príbeh Ježišovho krstu a pokúšania na púšti - Pozná predpovede o narodení Pána Ježiša - pozná vianočný príbeh 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam Vianoc a narodenia Pána Ježiša Krista - uvedomuje si, že Ježiš je Boží Syn, ktorý sa stal človekom a náš Pán (Boh a človek) - učí sa vidieť Pána Ježiša ako Boha
I. / 4. / 2.	Pôsobenie Pán Ježiša	<ul style="list-style-type: none"> - pozná Ježišových učeníkov - vie, čo sú podobenstvá - pozná podobenstvá - pozná Ježišove skutky, uzdravenia, divy a vzkriesenia - pozná Ježišove výroky o sebe 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe súvislosti v Ježišových podobenstvách - vidí dôležitosť Ježišových skutkov a slov pre život viery - akceptuje význam Ježišovej osoby

I. / 4. / 3.	Ježišovo dielo vykúpenia	<ul style="list-style-type: none"> - vie porozprávať o večeri Pánovej - pozná cestu Pána Ježiša na Golgotu - vie o vzkriesení a vstupeň na nebo - pozná misijný príkaz Pána Ježiša 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe veľký význam večere Pánovej pre život kresťana (odpustenie hriechov, najužšie slávnostné spoločenstvo s Bohom a bratmi a sestrami okolo stola) - pozná význam obete Pána Ježiša na kríži - prežíva vďačnosť za dar vzkriesenia a večného života - prijíma odkaz misijného príkazu pre seba
I. / 4. / 4.	3. článok VVK – Kto je Duch Svätý?	<ul style="list-style-type: none"> - vie, kto je Duch Svätý - pozná obrazy podôb Ducha Svätého v Biblii - vie ako pôsobí Duch Svätý - pozná život prvých kresťanov 	<ul style="list-style-type: none"> - vníma potrebu činnosti Ducha Svätého v živote každého človeka - chápe súvislosť medzi Duchom Svätým a vierou
I. / 4. / 5.	Cirkev – spoločenstvo veriacich	<ul style="list-style-type: none"> - vie, čo je cirkev - vie prečo o nej vyznávame, že je všeobecná a svätá - pozná sviatosti, ktoré ustanovil Pán Ježiš - pozná základné rozdelenie cirkevného roku - vie definovať čo znamená odpustenie hriechov, vzkriesenie a večný život 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si potrebu cirkevi - chápe význam sviatostí - vníma fungovanie cirkevného roku - vie rozoznať čo je sväté a čo je znesvätenie - prežíva vďačnosť za odpustenie hriechov a večný život

Návrh časovej dotácie:

1.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

1. Človek a spoločenstvo – moja rodina

Ja a môj svet	9 hod.
- Môj domov	3 hod.
- Moja rodina	3 hod.
- Nebeský domov	3 hod.
2. Boh a Jeho stvorenie – Boží svet	6 hod.
- Boh, Stvoriteľ	2 hod.
- Človek, Božie dielo	2 hod.
- Hriech a Boží trest	2 hod.
3. Záchranca pre svet	8 hod.
- Pán Ježiš prichádza	2 hod.
- Ježiš a jeho moc	2 hod.
- Najlepší učiteľ	2 hod.
- Pán Ježiš sa za nás obetoval, aby nás zachránil	2 hod.
4. Viera mení životy ľudí	4 hod.
- Prichádza Pomocník	2 hod.
- Boží dar viery	2 hod.
5. Božia rodina – cirkev	6 hod.
- Evanjelický kostol a spoločenstvo v chráme	2 hod.
- Som Božie dieťa – krst svätý	2 hod.
- Modlitba – rozhovor s Pánom Bohom	<u>2 hod.</u>

33 hod.

2.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

1. Kniha života	3 hod.
- Biblia a jej ľudia	1 hod.
- Strom života	2 hod.
2. Vzťah medzi Bohom a človekom	21 hod.
- Noach – Dúha pre nás	2 hod.
- Abrahám – Veriaci pútnik	1 hod.
- Izák – Božia rodina	1 hod.
- Jákob – Božie požehnanie pre život	1 hod.
- Jozef – odpustenie v rodine	2 hod.
- Mojžiš – Prečo ja?	1
hod.	
- Józua – Boží bojovník	1
hod.	
- Gideon – Hfštka proti armáde	1 hod.
- Rúť – Nový domov	1 hod.
- Samuel – Slúžiť Bohu	2 hod.
- Dávid – Boží pomazaný	1
hod.	
- Šalamún – Múdrosť od Boha	1 hod.

- Eliáš – Boh sa o mňa stará	2 hod.
- Elízeus – Najlepšie dedičstvo	1 hod.
- Jonáš – Božie odpustenie	1 hod.
- Daniel – V Božích rukách	2 hod.
3. Biblické postavy Novej zmluvy - Pán Ježiš mení život ľuďí	9 hod.
- Ján Krstiteľ – Hlas na púšti	2 hod.
- Zacheus - Pán Ježiš u nás doma	1 hod.
- Mária Magdaléna – Milovať Pána Ježiša	1 hod.
- Peter – Pán Ježiš odpúšťa	2 hod.
- Pavol – Ježiš mení náš život	1 hod.
- Filip – Hovoriť o Pánu Ježišovi	<u>2 hod.</u>
	33 hod.

3.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

1. Všeobecná viera kresťanská	2 hod.
- Znenie a rozdelenie Všeobecnej viery kresťanskej	1 hod.
- Čo je viera? - Povolanie Abraháma	1 hod.
2. 1. článok – Kto je Boh?	4 hod.
- Boh – Otec, všemohúci	1 hod.
- Boh – Stvoriteľ neba a zeme	1 hod.
- Zničené stvorenie – hriech	2 hod.
3. Boh – Ochranca	12 hod.
- Zákon – pravidlá pre život – Mojžiš na hore Sinaj	1 hod.
- 1. Božie prikázanie – Zlaté teľa	1 hod.
- 2. Božie prikázanie – Bileám	1 hod.
- 3. Božie prikázanie – Cirkevný rok	2 hod.
- 4. Božie prikázanie – Absolón	1 hod.
- 5. Božie prikázanie – Nábotova vinica	1 hod.
- 6. Božie prikázanie – Dávid a Batšéba	1 hod.
- 7. Božie prikázanie – Achanova krádež	1 hod.
- 8. Božie prikázanie – Ukameňovanie Štefana	1 hod.
- 9. a 10. Božie prikázanie – Nábot a Dávid	2 hod.
4. Boh - Otec - Modlitba – Otčenáš	15 hod.
- Kedy a ako sa máme modliť? – Farizej a publikán	2 hod.
- Prečo sa máme modliť? – Uzdravenie slepého Bartimeusa	1 hod.
- Oslovenie v modlitbe – Éli a Samuel	1 hod.
- Posväť sa meno Tvoje – Milosrdný Samaritán	1 hod.
- Príď kráľovstvo Tvoje – Advent	1 hod.
- Buď vôľa Tvoja... – Ježiš v Getsemane	1 hod.
- Chlieb náš každodenný daj nám dnes – Nasýtenie zástupu	2 hod.
- Odpusť nám naše viny – Zacheus	1 hod.
- Ako aj my odpúšťame... – Nemilosrdný sluha	1 hod.
- Neuved' nás do pokušenia – Pokúšanie na púšti	1 hod.

- Ale zbav nás zlého – Kúkoľ medzi pšenickou
- Záver modlitby Otčenáš

1 hod.
2 hod.
33 hod.

4.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

1. 2.článok VVK - Kto je Ježiš?

- Verím v Ježiša Krista
- Syna Jeho jediného
- Pána nášho
- Narodenie Pána Ježiša

5 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 2 hod.

2. Pôsobenie Pána Ježiša

- Ježišovi učeníci
- Pán Ježiš učí v podobenstvách
- Pán Ježiš uzdravuje
- Pán Ježiš robí divy
- Pán Ježiš kriesi z mŕtvych
- Pán Ježiš učí o sebe

8 hod.
 1 hod.
 2 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 2 hod.

3. Ježišove dielo vykúpenia

- Ježiš sa lúči s učeníkmi
- Getsemanská záhrada
- Odsúdenie a ukrižovanie
- Smrť a pohreb
- Vzkriesenie
- Vstúpenie a misijný príkaz

8 hod.
 2 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 2 hod.

4. 3. článok VVK

- Deň Letníc
- Kto je Duch Svätý?
- Pôsobenie Ducha Svätého

4 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 2 hod.

5. Cirkev – spoločenstvo veriacich

- Svätá cirkev všeobecná
- Spoločenstvo svätých
- Krst svätý a Večera Pánova
- Odpustenie hriechov
- Vzkriesenie a večný život

6 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 1 hod.
 1 hod.
2 hod.
33 hod.

PRVOUKA

Názov predmetu	Prvouka
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelanie
Ročník:	1., 2.
Časový rozsah výučby	66 hodín ročne
Poznámka	Povinný predmet

1. Časová dotácia

	1. ročník	2. ročník	SPOLU
ŠVP	1	2	3
ŠkVP	1	-	1
Spolu/rok	66	66	4

2. Charakteristika predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojoý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

3. Ciele predmetu

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,

- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

3. Kľúčové kompetencie

Poznávacie/kognitívne/ kompetencie

- rozvíjanie vnímania, predstavy, fantázie a pamäte,
- rozvíjanie zámerného, systematického a cieľavedomého vnímania
- možnosť výberovosti vnímania (žiaci vyčleňujú určité vlastnosti predmetov);
- rozvíjanie predstavy o čase,
- rozvíjanie predstavy o priestore, o vzdialenosti , pri vnímaní ktorej sa žiaci častejšie opierajú o zrak, menej o pohyby svojho tela;
- usmerňovanie spontánnej pozornosti žiakov , zvyšovanie rozsahu ich pozornosti (systematickým cvičením predlžuje čas zámernej pozornosti),
- rozširovanie rozsahu pamäti a na základe logického chápania závislosti javov a vzťahov medzi nimi zintenzívňovanie slovno-logickej pamäti, ktorá im umožní reprodukciu abstraktnejších poznatkov;
- systematizovanie vedomostí a skúseností , odhaľovanie vzťahov medzi poznatkami, možnosti vzťahových abstrakcií;
- rozširovanie predstavy o pojmoch.

Osobnostné/personálne/ kompetencie

- využívanie činností zameraných na aktivizáciu žiakov,
- využívanie techník voľného vyjadrenia sa prežitých zážitkov, skúseností,
- rozvíjanie empatického cítenia k iným napr. cez prvky tvorivej dramatizácie,
- rozvíjanie sebaopozorovania, sebaanalyzovania a sebaregulácie.

Sociálne kompetencie

- osvojenie zručností súvisiacich so zásadami slušného správania sa v triede i mimo nej,
- osvojenie základov spolupráce s inými v procese kooperatívneho učenia sa,
- schopnosť vcítiť sa do situácie iných,
- osvojenie základov asertívnej pochvaly, odmietnutia, kritiky,
- osvojenie základov prosociálneho správania sa,
- vytváranie pozitívnych postojov k spolužiakom,
- vytváranie pozitívneho vzťahu k okolitému svetu, prírode osobnou zainteresovanosťou.

4. Stratégie vyučovania

Metódy- motivačné / rozprávanie, rozhovor, demonštrácia/, **aktivizujúce** / didaktické hry, modelové situácie, diskusia/, **expozičné** / rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, improvizácia)**problémové metódy**/heuristická metóda ,projektová metóda, brainstorming **fixačné metódy** /metódy opakovania a precvičovania, ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy/, **diagnostické metódy**/ pozorovanie a ústne skúšanie, písomné skúšanie - testy, domáce úlohy, projekty, krátke samostatné práce, štvrtročné a polročné písomné práce.

Formy - vyučovacia hodina , praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach, skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky .

Prostriedky/ učebné zdroje- učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, pracovné listy, doplnkové pracovné zošity, didaktická technika/ počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, CD-roomy/, názorné pomôcky/ nástenné obrazy, modely, odborná literatúra/.

5. Hodnotenie žiakov

1. – 2. ročník

Ústne skúšanie, krátke písomné práce po tematickom celku, jednoduché projekty.

Stupnica hodnotenia vedomostných testov z prvouky:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 25% - 4

24% - 0% - 5

Dodržiavame aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, vydané MŠVVaŠ SR.

a. Začlenenie prierezových tém

ENV- vytváranie kladného vzťahu k zvieratám, rastlinám.

OSR- získavanie nových vedomostí o prírode, planéte, vesmíre, prírodných zákonitostiach.

OZO- pozor na zdraví škodlivé potraviny.

RLK- spoznať a chrániť rastliny a živočíchy v okolí obce, spoznať ľudí v obci, ktorí sa venujú ochrane prírody a životného prostredia v obci a okolí.

Inovovaný školský vzdelávací program bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade

dňa:

.....

Podpis riaditeľa školy

Inovovaný školský vzdelávací program bol prerokovaný a schválený Radou školy

dňa:.....

.....

Podpis predsedu Rady školy